

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Resumé

Opava (Kataster Jaktář, Bez. Opava). Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Extravilán. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Dne 3. 3. 2011 byly za archeologického dohledu při zemních pracích souvisejících ze stavbou jižního obchvatu města Opavy, zjištěny porušené popelnicové hroby. Z toho důvodu byly v daném úseku zastaveny veškeré stavební práce a dne 11. 3. 2011 byl zahájen záchranný archeologický výzkum, který trval do 13. 5. 2011. Lokalita se nachází na rovné poloze zhruba 150 m od pravého břehu řeky Moravice a 450 m od levého břehu potoku Strouha. Rozkládá se na rovné šterkové terase překryté hlinitopísčitymi nivními sedimenty v nadmořské výšce 245,94–246,32 m. Na ZM 1 : 10 000 list 15-32-19 je vyznačena body o souřadnicích 472 : 44, 474 : 41, 466 : 36, 464 : 38 mm od západní:jížní sekční čáry.

Po ručním začišťení plochy, ze které bylo strojně skryto cca 0,3 m ornice bylo zjištěno, že se hroby koncentrují na ploše o rozměrech zhruba 35 x 25 m a nálezové okolnosti naznačují, že pohřebiště pokračovalo severozápadním směrem k řece Moravici mimo stavbou dotčenou plochu. Celkem bylo po začišťení identifikováno 40 velice mělko zahloubených hrobů. Ty byly téměř ve všech případech značně porušeny jednak probíhajícími zemními pracemi, ale především zdejší dlouholetou zemědělskou činností. Z toho důvodu se hrobovou jámu podařilo jasně zachytit ve 12 ti případech a v 11 ti případech se jí naopak nepodařilo rozpoznat vůbec. U zbývajících hrobů byly zachyceny pouze dna hrobových jam, nedovolující rekonstrukci jejich tvaru. Nejčastěji byly ostatky ukládány do oválných a kruhových jam, ale vyskytly se také jámy téměř čtvercové. Ve výbavě hrobů byla patrná značná rozdílnost - zatímco v jednom případě byl hrob pouze jamkový a obsahoval jen samotný popel, tak nejbohatší obsahoval 18 nádob. Nejčastěji tvořilo hrobovou výbavu pět až šest nádob. Kromě keramiky doplňovaly výbavu několika hrobů exempláře štipané industrie nebo bronzové a železné předměty. Na základě předběžného posouzení keramického inventáře jednotlivých hrobů, je možné datovat nově zjištěné pohřebiště do slezské a platténické fáze kultury lužických popelnicových polí.

Další upřesnění přinese až bližší zpracování keramického materiálu.

Jindřich Hlas

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava). Unbauter Teil der Gemeinde.. Lasitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

Ul. Dvořákova. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 3. 11. 2010 až 7. 10. 2011 probíhal archeologický dohled při stavbě kanalizace v Malých Hošticích. Během dohledu 12. 4. 2011 byl na severním konci ul. Dvořákova před křížením s ul. Opavská zjištěn po odebrání zhruba 0,7 m mocných konstrukčních vrstev komunikace zbytek žárového hrobu. Jeho větší část byla patrně zničena při výstavbě zdejší vozovky v minulosti. Dochovaná situace představovala spodní část větší patrně amforovité nádoby obsahující zbytek kremace. Po jejím vyzvednutí byla zachycena část dna hrobové jámy. Ze získaných nálezů nelze hrob zcela jednoznačně datovat, ale vzhledem ke skutečnosti, že z této části Malých Hoštic je známo pohřebiště lidu KLPP (Pavelčík 1971, 29–30; Juchelka, Moravec 2003, 177–201), lze předpokládat, že zjištěný hrob náleží do této doby.

Jindřich Hlas

Literatura

Juchelka, J., Moravec, Z. 2005: Pohřebiště lužické kultury v Malých Hošticích (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 2003, 177–201.

Pavelčík, J. 1971: Žárové pohřebiště v Malých Hošticích. *Přehled výzkumů* 1970, 29–30.

Resumé

Opava (Kataster Malé Hoštice, Bez. Opava). Str. Dvořákova. Lausitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (OKR. BRNO-VENKOV)

„Čtvrť“. KSPP - velatická fáze. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s hloubením rýh pro dálkový optický kabel firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., byly v podolské trati „Čtvrť“ (v okolí bodu GPS: 49°11'40.11"S, 16°44'0.25"V) prozkoumány tři jámové žárové hroby z velatické fáze KSPP (obr. 12.). Všechny hroby měly pravidelné obdélné půdorysy orientované Z – V směrem a obsahovaly keramiku se zbytky kremací. Hroby byly na kovové nálezy vesměs chudé. Podle přítomnosti ojedinělého hrobu z období KŠK (viz. neolit) a starších povrchových nálezů autora lze předpokládat, že se jedná o větší pohřebiště, které mohlo využít starší mohylník ze závěru eneolitu.

K pohřebišti by se mohlo vztahovat sídlišťe, které bylo pracovníky ÚAPP Brno zachyceno roku 2005 při budování protipovodňové nádrže SV obce a JV od ZD Podolí (srov. Kos 2006).

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2006: Podolí (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 47, 148.